

Vad är syftet med LRF och dagens ekonomiska föreningar?

Under många år har vi sett en utveckling på hur antalet lantbrukare sjunkit och likaså antalet ekonomiska föreningar. Inom husdjursidan har vi nu endast ett fåtal olika föreningar kvar. Allt avelsarbete är flyttat till andra länder.

På slakterisidan finns ingen förening kvar även om Scan nu köpts av Lantmännen. KLS Ugglarps är danskt liksom det största mejeriet Arla som har sitt säte i Danmark. Skänemejerier ägs av fransmän. Lantmännen har några små lokalföreningar som konkurrerar men huvudkonkurrenterna Svenska Foder och Swedish Agro är även de danskägda.

BÅDE DIREKT OCH INDIREKT

Naturligt nog tappar även LRF medlemmar när antalet lantbrukare sjunker. Antalet medlemmar som verkligen har någon produktion minskar mest. De pengar som tillförs LRF via organisationsmedlemmarna verkar bli viktigare och viktigare. Vi mjölkproducenter betalar både direkt och indirekt pengar till LRF via medlemsavgift (om man är medlem), via husdjursföreningarna, via mejerierna, via Lantmännen och även via Svensk Mjolk. Hur mycket vi totalt betalar per kg mjolk är svårt att veta.

VEM STYR VEM?

LRF Mjolk styrs av mejerierna och husdjursföreningarna. Av någon märklig anledning är också danskägda Swedish Agro med i mjölkdelegationen som är de som styr LRF Mjolk. Även Svensk Mjolk är med i mjölkdelegationen. Inga mjölkproducenter finns med utan att vara med på ett mejerimandat. Svensk Mjolk styrs av mejerierna. Arla som har en majoritet utländska medlemmar har störst inflytande. Det blir allt svårare att förstå vem som styr vem.

Det är också svårt att förstå varför utländska företag som Swedish Agro, Danish Crown och även Arla som har en majoritet utländska medlemmar ska vara med i LRF.

INGET ANSVAR UTKRÄVS

Inom Sveriges Mjölkbönder upplever vi och många av våra medlemmar att medlemsinflytandet över de ekonomiska föreningarna blir allt mindre. Färre och färre yttrar sig på de årsmöten som hålls och klyftan mellan förtroendevalda och medlemmarna växer.

Även klyftan mellan anställda inom de ekonomiska föreningarna och medlemmarna verkar växa. Ett av de värsta exemplen på hur tjänstemännen anser sig ha rätt att bestämma är när Norrmejeriers kommunikations-

ansvarige gick ut i media och meddelade att Norrmejerier inte skulle låta sina leverantörer bestämma om de ska ha korna inne eller inte. På en fråga från ATL meddelar hon att korna ska ut, utan att stämt av med styrelsen. Detta är inte enda exemplet på hur tjänstemännen kör över styrelser och förtroendevalda. Det utkrävs aldrig något ansvar från vare sig styrelser eller tjänstemän.

VARFÖR LITAR INGEN PÅ OSS?

En av våra medlemmar frågade för ett tag sedan: Varför litar ingen på oss? Frågan är mycket befogad eftersom ingen verkar våga tro på att vi är kapabla att sköta våra gårdar. LRF har via Svenskt Sigill hårda kontroller av Falköpings mejeris leverantörer, Arla har Arlagården för att kontrollera sina leverantörer, det är två av exemplen. De flesta mejerier börjar nu med någon form av klimatberäkningar för att mäta oss. Via hållbarhetsbetalning kan de börja styra oss mer.

LRF tillsammans med ett antal föreningar, organisationer och banker har bildat Agronord för att ytterligare skärpa upp insynen i våra företag. Vår grundläggande fråga är: Vad är LRF och de ekonomiska föreningarna till för?

Styrelsen för Sveriges Mjölkbönder

Sveriges Mjölkbönder startades 2006 med syftet att öka lönsamheten och förbättra villkoren för svensk mjölkproduktion. Från och med juni 2019 ingår en prenumeration på Lantbrukets Affärer i medlemskapet och därmed lyfter tidningen de frågor som är relevanta för oss. På vår hemsida www.sverigemjolkbonder.se finns all information om oss.

ORDFÖRANDE
Claes Jonsson
070-301 09 31
bankebolet@gmail.com

VICE ORDFÖRANDE
Ulrik Isleborn
070-252 90 27
isarydab@gmail.com

ANDRE VICE ORDFÖRANDE
Mats Karlsson
070-395 48 66
emg.karlsson@gmail.com

En ny oroande trend vad gäller avstängningar

Under många år har vi hört om leverantörer till alla de större mejerierna som har stängts av från att leverera mjolk. Orsakerna har varit olika men mönstret är mestadels detsamma. En mjölkproducent får en anmälan på sig till länsstyrelsen. Länsstyrelsen gör en kontroll och hittar oftast något eller några fel. Dessa behöver inte vara allvarliga.

Mejerierna hämtar information om detta från länsstyrelserna och gör en egen kontroll. Dessa kontroller är hårdare och mer omfattande än länsstyrelsernas och i och med det, hittas ofta ett eller flera fel. Detta leder till en efterkontroll och kvarstår då något fel, leder detta till avstängning.

RIKTIGT ALLVARLIGT

Det är nu det blir riktigt allvarligt. Givetvis är det allvarligt att inte få leverera mjolk men det som nu dessutom verkar hända är att bankerna får information om att gården är avstängd vilket har lett till uppsagda lån och därmed har leverantören tvingats sälja. Medlemskapet i den ekonomiska föreningen sägs upp av mejeriet. Som om inte detta vore nog, hävdar nu mejerierna att de inte behöver ta in nya leverantörer vilket innebär att gården inte längre kan säljas som mjölkgård. Konkursen är i dessa fall ett faktum.

Avstängningar har även gjorts på grund av att leverantören inte kunnat ta emot en kontroll vid två tillfällen i rad eller på grund

av ej inlämnad information till kontrollprogrammen i tid.

ALLT MINDRE VÄRD

Generellt verkar mjölken bli mindre och mindre värd för mejerierna och det behövs inte särskilt mycket för att kvalitetsmässigt fullgod mjolk ska slås ut i avloppet. Helt plötsligt är det inte så viktigt med ett lågt svinn.

Hur har det blivit så här? Varför tillåter vi medlemmar i mejerierna att andra medlemmars livsverk och tillvaro slås i spillror av mejerierna? Mejerier som i grunden bara har som uppgift att ta emot vår mjolk och fixa ett bra pris på den?

Vill någon egentligen ha mångfald?

• Biologisk mångfald har under många år varit ett populärt uttryck där många vurmar för framförallt naturbetesmarker och att dessa hålls öppna. Biologisk mångfald har använts som ett av argumenten för att ha kvar beteskravet.

All annan mångfald inom lantbruket är dock satt på undantag. Att fritt få uttrycka sin åsikt ingår inte i mångfalden om åsikten inte ligger inom vissa ramar. Under många

år har konflikter byggts upp mellan stor och liten, mellan ekologisk och konventionell, mellan spannmålsodlare och djurhållare, och så vidare.

SVARTMÅLA MOTPARTEN

Många organisationer inom eller kring lantbruket har byggt sin existens på att svartmåla motparten. Att tro att var och en fritt ska kunna bedriva sin produktion som passar just det företaget och just den lant-

brukaren blir allt mer en utopi. Istället för att låta den som trivs med att ha det lite rörigt på gården och den som är pedant ha minutiös ordning på sin gård, ska alla stöpas i samma form och allt vara perfekt.

ALLT MER LIKRIKTAT

Den som har gott om areal och inte vill eller behöver intensifiera sin växtodling ska numera via klimatberäkningar

och hållbarhetsbetalningar lockas eller tvingas att bli mer "effektiv".

Via mejeriernas olika betalningssystem och kvalitetsprogram tvingas vi att bli mer och mer likriktade och producera till ett allt lägre mjölkpris. Men en sak är säker, ju mer lika vi blir desto färre kan tjäna pengar på sin produktion.

Vill någon egentligen på riktigt ha mångfald?